

Markkinainnovaatiot (MAX)/ Järvinen Eero

9.2.2023

Julkinen

Tukkumarkkinoiden tiedonvaihdon kehitysfoorumin pöytäkirja 14.2.2023

Aika 14.2.2023 klo 9.00–11.30

Paikka Fingridin toimisto, Läckisepäntie 21

Paikalla	Eero Järvinen Teemu Väre Anssi Toura Jarmo Lapakko Jari Aurojärvi Henri Kemppe Miia Miettinen Seppo Nurminen Heikki Raatikainen Jussi Matilainen	Fingrid Oyj Fingrid Oyj Helen Oy EPV Energia Oy Power-Deriva Oy UPM Energy Oy Energiateollisuus ry Enerim Oy Fingrid Oyj (Poistui kohdassa 1.4) Fingrid Oyj (Saapui kohdassa 1.4, poistui kohdassa 1.5)
Poissa	Pasi Kuokkaen Ina Lehto Elina Säiläkivi Riina Heinimäki Janne Kauppi Jari Nykänen	EIFi Energiateollisuus ry Caruna Oy Energiateollisuus ry Energiateollisuus ry Paikallisvoima ry

1 Asialista**1.1 Kokouksen avaus, esittäytymiset**

Enerimin tasepalvelujen tuotepäällikkö Seppo Nurminen toivotettiin tervetulleeksi foorumiin.

1.2 Ajankohtaiset asiat

Eero ja Teemu esittelivät ajankohtaisina asioina ECP/EDX-tiedonvaihtoalustan kehityksen, 15 minuutin tuotantosuunnitelmiin liittyvät muutokset, tiedonvaihdonkehityksen omien nettisivujen luonnin, tiedonvaihdon kehityksen tiekarttatyön käynnistymisen ja säätökapasiteettimarkkinan sanomapohjaiseen tiedonvaihtoon liittyvät muutokset. Näistä on lyhyet kuvaukset ja linkit tiedotteisiin materiaaleissa.

Kommentteja heräsi tuotantosuunnitelmien varttilähetyksiin liittyen. Painotettiin jälleen, että testausmahdollisuus uuden resoluution tuotantosuunnitelmissa ja muutenkin uusien ratkaisujen käyttöönoton yhteydessä on tärkeää. Aiheeseen liittyen kysyttiin myös ECP/EDX-järjestelmän testausympäristöstä, järjestelmällä on oma testiympäristönsä mitä käytetään esimerkiksi käyttöönoton yhteydessä ennen varsinaisen käytön aloittamista. Vartin tuotantosuunnitelmia ei oltu vielä lähetetty Fingridille ainakaan ensimmäisinä mahdollisina päivinä.

Markkinainnovaatiot (MAX)/ Järvinen Eero

9.2.2023

Julkinen

1.3 Tasejakson lyhentymisestä aiheutuvat tiedonvaihtomuutokset

Heikki esitteli millaisia tiedonvaihtomuutoksia varttitaseen käyttöönotto aiheuttaa Fingridin näkökulmasta. Neljä teemaa olivat kantaverkon mittauksen siirto varttiin, kantaverkkosopimuksen ehtomuutokset varttitaseen osalta, alkuperätakuupalveluun liittyvät varttimuutokset ja tasevastaavien muutokset. Tarkemmat tiedot löytyvät materiaalista.

Esityksen jälkeen heräsi paljon tarkentavaa keskustelua. Varmistettiin, voiko Fingridiltä pyytää sekä vartti- että tuntilähetystyksiä. Fingrid toimittaa vain toista näistä. Rajapistemittauksen saaminen datahubista koettiin valtuutuskäytäntöineen raskaaksi prosessiksi, ja aina ei ole ilmeistä mikä taho kykenee valtuuttamaan toimijan noutamaan datahubista tietoja. Valtuutustoiminnallisuudessa todettiin ylipäänsä olevan kehitettävää. Lisäksi kommentoitiin, että teollisuus- ja tuotantoverkot eivät ole datahubissa ja täten eivät saa sieltä mittaustietoja. Vaikka monet toimijat haluaisivat luopua esimerkiksi MSCONS-kyvykkyydestä mahdollisimman pikaisella aikataululla, tarve näillekin lähetyksille jatkuu vielä joissakin tietovirroissa ainakin lähitulevaisuudessa. Fingridillä selvitetään mahdollisuuksia toimittaa tietoja myös vaihtoehtoisia reittejä pitkin.

Jarmo kommentoi myös, että kaikki mahdolliset muutokset varttitaseen osalta pyritään hoitamaan jo ennen 22.5.2023 takarajaa. Tämä on toivottavaa, jotta viimeisille päiville ei aiheudu tarpeetonta ruuhkaa.

1.4 Sektori-integraation vaatima tiedonvaihto

Jussi Matilainen esitteli foorumille lyhyesti, miten sektori-integraatio ymmärretään Fingridillä, ja miksi se nähdään kantaverkon puolella asiana, johon tulee kiinnittää huomiota. Lisäksi selvennettiin foorumille, mitkä ovat ensimmäisiä kysymyksiä, joihin olisi hyvä löytää vastauksia, jotta data- ja tiedonvaihtotarpeet sektori-integraation edetessä kirkastuisivat.

Sektori-integraatio ei ollut tullut foorumin jäsenille vielä suurissa määrin vastaan. Todettiin, että sektori-integraatio kasvattaa osaltaan sitä haastetta, että markkinoille tulee uusia toimijoita, joilla ei ole samanlaisia tiedonvaihtovalmiuksia kuin perinteisillä toimijoilla. Lisäksi uusilla toimijoilla ei ole välttämättä minkäänlaisia vakiintuneita tiedonvaihtokäytäntöjä toisin kuin sähkö- tai lämpömarkkinatoimijoilla. Kysyttäessä, miten lämpömarkkinoiden tiedonvaihto eroaa nykyisellään sähkömarkkinoiden tiedonvaihdosta, selvennettiin, että lämpömarkkinat ovat aina paikalliset eikä tiedonvaihtotarvetta muiden toimijoiden kanssa ole samoissa mitoissa kuin sähkömarkkinoilla. Vaihdeettava tieto on yleensä historiatietoa.

Tärkeäksi nähtiin yhteisten, tarpeeksi kevyiden tiedonsiirtokäytäntöjen lyöminen lukkoon hyvissä ajoin, jotta valmistautuminen sektori-integraation vaatimiin muutoksiin olisi helppoa. Lisäksi todettiin, että kulutuksen ennustaminen muuttuu, eivätkä vanhat kulutusmallit ole enää yhtä luotettavia, kun joustavien resurssien määrä energiasysteemissä kasvaa.

Keskusteltiin myös lyhyesti vedystä ja sen tuotannon vaikutuksista energiajärjestelmään. EU:ssa sähkön ja vedyn tuotanto on sidottu toisiinsa tuntitasolla vuodesta 2030 alkaen.

Markkinainnovaatiot (MAX)/ Järvinen Eero

9.2.2023

Julkinen

1.5 Markkinamuutokset

Teemu esitteli loppuvuodesta valmistuneita markkinakehitystoimenpiteitä. Päivityksiä ei syksyllä esiteltyjen muutosten jälkeen ole juurikaan tullut, mutta toukokuun kokouksessa kaavio näyttää varmasti hieman erilaiselta. Varttitaseen osalta aikataulu pitää.

Kysyttiin, onko mahdollista, että kuvassa esitetyt aikataulut eurooppalaisille energiamarkkinoille eivät pidä. Tämä on mahdollista.

1.6 Nostot EU-regulaatiotyöstä

Eero esitteli lyhyesti, miten datan yhteentoimivuusvaatimuksia koskevan sääntelyn valmistelu on edistynyt. Mittarointi- ja kulutusdatan osalta sääntelyn olisi tarkoitus astua voimaan pääsiäiseen mennessä, ja kulutusjousto- ja ydintietojen osalta edistymisestä on tulossa väliraportti maaliskuun aikana.

Foorumista varmistettiin, että regulaatio velvoittaa nimenomaan kartoittamaan jäsenmaan sisäisiä käytäntöjä, eikä harmonisoimaan niitä muiden jäsenmaiden kanssa. Eero vahvisti tämän olevan tilanne. Lisäksi korostettiin, että regulaatio koskee vain vähittäismarkkinoita.

1.7 Muut nostot ja vapaa sana

Kohdassa 1.7 jatkettiin hieman keskustelua liittyen tietojen saatavuuteen datahubista. Alkuperätakuista varten jakeluverkkojen sisällä olevat pientuotantotiedot pitäisi saada datahubin kautta, mutta muiden verkkojen osalta tiedot on saatava muualta. Heräsi myös kysymys siitä, tuleeko tuulipuistojen sisäiset mittaukset (jotka eivät vaikuta taseselvitykseen) siirtää varttiin, vai riittääkö että tuntimitatut tiedot on jaettu neljälle. Kaiken kaikkiaan alkuperätakuista varten kerättävien tietojen osalta on epäselvyyksiä, joten Fingrid valmistelee seuraavaan kokoukseen kartoituksen alkuperätakuista varten vaadittujen tuotantotietojen lähetyksen nykytilasta, haasteista, kehitysmahdollisuuksista ja toimenpide-ehdotuksista. Lisäksi toivottiin Q2 kokoukseen selkeytystä vartti- ja tuntitietojen keskinäisistä riippuvuuksista Fingridille.

Lopuksi todettiin vielä, että Fingridin tapahtumakalenteri voisi olla selkeämpi, ja voisi olla lähtökohtaisesti sellainen kalenteri missä näkyy kaikki tapahtumat, joita voisi sitten suodattaa haluamallaan tavalla. Seuraava kokous on 16.5.2023 klo 12–15, ja se aloitetaan yhteisellä lounaalla.

[Nimenselvennys]
[tehtävänimike]

[Nimenselvennys]
[tehtävänimike]

Liitteet

Jakelu Tukkusähkömarkkinoiden tiedonvaihdon kehitysfoorumi

Tiedoksi Tukkusähkömarkkinoiden tiedonvaihtotiimi